

- PERNICA, B. *Profesionalizace ozbrojených sil: Trendy, teorie a zkušenosti*. 1. vyd. Praha: AVIS, 2007, ISBN 978-80-7278-381-6.
- CANBY, S., L., KLOTZ, B., P. *The Budget Cost of a Volunteer Military*. 1st ed. Santa Monica: RAND, 1970.
- ROSTKER, B. *I Want You! The Evolution of the All-Volunteer Force*. 1st ed. Santa Monica: RAND, 2006. ISBN 0-8330-3895-8.
- COOPER, R., VL. *Military Manpower and All-Volunteer Force*. 1st ed. Santa Monica: RAND, 1977.
- BRINKERHOFF, J., R., GROSSMER, D., W. *The Reserve Forces in an All Volunteer Environment*. 1st ed. Santa Monica: RAND, 1984.
- Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a Mobilizace ozbrojených sil České republiky. *A-report*, 2002, roč. [nezjištěn], č. [zvláštní číslo].
- Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky přepracovaná na změněný zdrojový rámec. *A-report*, 2003, roč. [nezjištěn], č. 24.
- JANOŠEC Josef. Obranný výzkum a vývoj v letech 1989-2009. *Vojenské rozhledy*, roč. 18, č. 4. S. 71-89.
- PERNICA Bohuslav. Česká republika a model zaměstnaneckých a dobrovolnických profesionálních ozbrojených sil. *Vojenské rozhledy*, 2006, roč. 15, č. 4, s. 143-146.
- Navrhovaná standardní praxe průzkumů výzkumu a experimentálního vývoje*. Příručka Frascati [oficiální překlad Manuel de Frascati] 2002, 1. ed. OECD, 2002. ISBN 92-64-19903-9, dostupné na <[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/frascati_manual_2002_v_ceske_verzi/\\$File/frascati_manual_2002.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/frascati_manual_2002_v_ceske_verzi/$File/frascati_manual_2002.pdf)> citováno 2. 1. 2010.
- Základní klasifikace používané ve statistice VaV*, dostupné na <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zakladni_klasifikace_pouzivane_ve_statistice_vav> citováno 2. 1. 2010.
- HRABĚ, J. Armády NATO v období americké strategie „přímé konfrontace“. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 1987.

NÁZORY POLEMIKA

Podplukovník gšt. prof. MUDr. Jan Österreicher, Ph.D.

Co potřebuje velitel od systému vzdělávání?

(Reakce na článek brig. gen. Zůny a pplk. Pernici ve VR 3/2010)

V pozitivní reakci na článek generála Jaromíra Zůny a podplukovníka Bohuslava Pernici (VR 3/2010, 72-83) mohu doplnit i praktický aspekt velitele vojenského útvaru.

V dnešním stavu každý velitel potřebuje, aby každý voják splňoval atributy nezbytné pro výkon jeho funkce. Tyto vlastnosti definuje číselný kód pro každé tabulkové místo, kdy nejdůležitějšími jsou vzdělání, odbornost, jazyková připravenost a stupeň bezpečnostní prověrky. Vyjma poslední zmíněné vlastnosti, u ostatních aspektů je nutné, aby je v ideálním případě voják splňoval již při příchodu na útvar. V případě, že je voják nesplňuje, je na veliteli dlouhodobě

a citlivě rozvíjet vzdělání, odbornosti a jazykové připravenosti u každého vojáka tak, aby si mohl plnit maximum svých požadovaných služebních úkolů, a přitom se postupně kvalifikoval do požadovaného stavu.

Vzhledem k dostatečnému portfoliu akreditovaných studijních oborů v civilní vysokoškolské sféře, máme dnes na našem útvaru sice nedostatek atestovaných lékařů, avšak přebytek vysokoškolsky vzdělaných sester, záchranářů a vojáků vševojskových odborností. Tito vojáci si své vzdělání zvýšili vlastním úsilím ve svém volném čase.

To vytváří odlišnou kulturu při obsazování uvolněných důstojnických míst. Novými poručíky se stávají bývalí praporčíci, kteří své odborné dovednosti prokázali a dále rozvíjeli v misijním prostředí, jejich kvality jsou ostatním příslušníkům známy a i oni sami znají detailně chod útvaru. Ale ne všichni vysokoškolsky vzdělaní vojáci dostanou nabídku stát se důstojníkem. Navíc, jde o pozitivní motivaci pro ostatní vojáky sloužící na řadových funkcích, kdy důstojnický status se nezískává preferenčně ve školních škamnech, ale v poli! Na našem útvaru dostanou letos čtyři vojáci splňující kvalifikační požadavky nabídku stát se důstojníkem. Připočteme-li k tomu dvanáct staničních sester, jež budou od ledna 2011 taktéž poručíky a poručicemi, pak jde o šestnáct vojáků z povolání, kteří absolvovali vysokoškolské vzdělání v civilním sektoru v době svého volna.

Výše uvedené znamená, že vyšší nabídka spektra vzdělání civilního vysokoškolského sektoru snižuje potřebu doplňování vševojskových důstojníků z řad absolventů Univerzity obrany. Na našem útvaru je tato potřeba nulová!

Pokud odhlédneme od potřeby akreditovaného vzdělání, drtivou většinu vzdělávacích potřeb pokrývají zkoušky specializované způsobilosti (tj. atestace lékařů i sester), kurzy řídicího oprávnění, kurzy zdravotnické pomoci pro nezdravotníky a kurzy kariérní, rotmistrovským počínaje a kurzem Generálního štábu konče. Dále nesmíme opomenout jazykovou připravenost zejména z anglického jazyka, kdy metou pro samostatně pracujícího poddůstojníka je způsobilost druhého stupně, u důstojníka je pak postupně vyžadován stupeň třetí.

Závěr: Doplňování důstojníků z řad poddůstojníků

Z toho vyplývá, že při personální práci s vojáky potřebujeme dosáhnout cíle profesní dovednosti. Výjimku tvoří vojáci v odbornostech, u kterých není AČR mzdově konkurenceschopná. Jejich doplňování formou stipendia po dobu studia na civilní vysoké škole s následným dovzděláním ve vojenských profesních dovednostech, nejlépe v letních měsících mezi ročníky, se mi jeví jako cesta nejlevnější.

Závěrem lze shrnout, že po celospolečenských změnách v posledních dvaceti letech je možné dnes začít uvažovat o doplňování důstojnického sboru z poddůstojnického sboru, stipendijní cestou u úzkoprofilových odborností či cíleným nábořem absolventů civilních vysokých škol.